Internationale Vrouwendag: Deze vrouwen vielen ons op

Achtergrond - 8 maart 2021 - Auteur: Wiebke Pittlik

"*Einen schönen Frauentag*", horen veel Duitse vrouwen vandaag, en krijgen daarbij soms een bos bloemen of chocolade. In Duitsland wordt aan Internationale Vrouwendag meer aandacht besteed dan in Nederland, in Berlijn is het sinds 2019 zelfs een officiële feestdag. Vrouwendag is dan ook een Duitse uitvinding.

Waar *Weltfrauentag* voor de één een feestelijke dag is om de prestaties van vrouwen te belichten, zien anderen het als *Frauenkampftag*, een dag voor de strijd voor gelijke rechten, een aanklacht tegen het ontbreken daarvan.

De eerste Internationale Vrouwendag was op 19 maart 1911, op initiatief van de Duitse communiste Clara Zetkin. Vrouwen uit Duitsland, Denemarken, Oostenrijk, Zweden en Zwitserland eisten meer politieke zeggenschap op. Ook wilden ze hetzelfde loon als mannen en betere werkomstandigheden en gezondheidszorg. Zetkins nagedachtenis wordt vandaag geëerd met bloemen bij haar monument in Berlijn.

In 1921 - precies honderd jaar geleden - legde de internationale communistische vrouwenconferentie de datum vast op 8 maart.

Na de Tweede Wereldoorlog werd Internationale Vrouwendag vooral in Oost-Europa gevierd. Ook in de DDR was het een belangrijke feestdag. In West-Europa groeide de belangstelling ervoor pas weer halverwege de jaren zestig door de opleving van de feministische beweging. In 1977 benoemden de Verenigde Naties 8 maart tot internationale dag voor de rechten van de vrouw.

In Duitsland wordt de dag in de media aangegrepen om te publiceren over de loonkloof tussen man en vrouw, over het gebrek aan vrouwen in de top van het bedrijfsleven, over de Duitse abortuswetgeving en over de verdeling van de zorgtaken tussen man en vrouw.

Vijf vrouwen

De redactie van Duitslandweb grijpt de dag aan om een aantal vrouwen voor te stellen die ons het afgelopen jaar zijn opgevallen. Niet Angela Merkel, niet Ursula von der Leyen, want die zullen weinigen zijn ontgaan. We richten de schijnwerpers

op vrouwen uit de wetenschap, de cultuur en de politiek die u mogelijk nog niet kent:

Sandra Ciesek is directeur van het instituut voor medische virologie aan het universiteitsziekenhuis in Frankfurt am Main. In dit coronajaar werd onze blik uiteraard gericht op de medische wetenschappers. Waar aanvankelijk mannen de toon aangaven, drongen gaandeweg ook enkele vrouwen op de voorgrond. Sandra Ciesek schoof aan in de goedbeluisterde podcast van ster-viroloog Christian Drosten bij omroep NDR, waarin de laatste wetenschappelijke inzichten worden toegelicht voor een breed publiek. Ze is te vinden op youtube, waar ze helder uitlegt wat het verschil is tussen medische mondkapjes en gewone mondkapjes, en ze was te zien als deskundige naast gezondheidsminister Jens Spahn en RKI-directeur Lothar Wieler in de Bundespressekonferenz om vragen over virusmutaties en vaccinwerkzaamheid te beantwoorden.

Ciesek is zeker niet de enige vrouw die op dit terrein bewondering afdwingt, ook de virologe Melanie Brinkmann van het Helmholtz centrum voor infectieziekten groeide uit tot een Bekende Duitser en maakte in menig talkshow en artikel indruk met haar inhoudelijk sterke bijdragen aan de discussie.

Ciesek roemt in een interview met Deutschland.de de samenwerking tussen de virologen, die normaalgesproken ieder een eigen specialisatie hebben, maar nu allemaal samen onderzoek doen naar Sars-Cov2. De grootste prestatie in Duitsland volgens Ciesek is de ontwikkeling van het mRNA-vaccin door Biontech - een bedrijf waar het echtpaar Özlem Türeci en Ugur Sahin aan het roer staat.

Luisa Neubauer (1996) is het belangrijkste gezicht van de klimaatbeweging Fridays for Future in Duitsland. In haar studententijd werd de jonge vrouw uit Hamburg actief als klimaatactiviste en als VN-jongerenvertegenwoordiger. In 2019 werd ze het gezicht van de Duitse tak van de scholierenbeweging voor het klimaat rondom Greta Thunberg. Zelf zegt ze vooral het werk achter de schermen belangrijk te vinden; het opbouwen van een netwerk van plaatselijke groepen, een moderne beweging zonder programma en zonder leden. Neubauer heeft een column in weekblad Stern.

In 2020 werden de acties van Fridays for Future beperkt en overschaduwd door de corona-pandemie. Toch wist de beweging op creatieve manieren aandacht te vragen voor het klimaat. In april, toen Duitsland in lockdown was, legden activisten duizenden zelfgemaakte posters op het grasveld voor het Rijksdaggebouw in Berlijn.

Mai Thi Nguyen-Kim (1987) is een Duitse scheikundige en wetenschapsjournaliste

met Vietnamese roots. Via haar eigen youtube-kanaal Mailab legt ze scheikundige processen en wetenschapskwesties uit aan een miljoenenpubliek. Ook gaat ze in op de feiten en fabels over corona. Ze kreeg in 2020 een hoge onderscheiding, het Bundesverdienstkreuz, vanwege haar maatschappelijke bijdrage in het jaar van de coronapandemie. Net verschenen is haar nieuwe boek ‘Die kleinste gemeinsame Wirklichkeit’ over wetenschap en debatcultuur en de grens tussen feiten en meningen. Bekijk het gesprek tussen bondspresident Steinmeier en Nguyen-Kim

Historica Hedwig Richter (1973) geldt als een belangrijke stem in het debat over democratiehervorming. Ze is professor voor nieuwe en nieuwste geschiedenis aan de Universität der Bundeswehr in München en vorig jaar verscheen haar boek 'Demokratie. Eine deutsche Affäre'. Ook werd ze gelauwerd met de Anna Krüger Preis, een onderscheiding voor een 'uitstekend werk' dat in begrijpelijke wetenschappelijke taal is geschreven.

Annalena Baerbock (1980) is Bondsdaglid en co-voorzitter van Bündnis 90/Die Grünen, samen met Robert Habeck. Het duo is populair en de Groenen maken bij de komende verkiezingen kans op regeringsdeelname. Baerbock komt uit Hannover, heeft na een politicologie- en rechtenstudie een master volkenrecht gedaan en werd later fractiemedewerker bij de Groenen. Ze is christelijk, moeder van twee kinderen en wordt gerekend tot de pragmatische *Realo*-vleugel van haar partij. Baerbock moet u in dit verkiezingsjaar dus zeker leren kennen, daar zouden we nog wel eens meer van kunnen gaan horen.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel:
https://duitslandinstituut.nl/artikel/42695/internationale-vrouwendag-deze-vrouwen-vielen-ons-op